

Hoe kan een lokale investering in toegankelijkheid een investering zijn in de toekomst?

Dat het aantal mensen met een beperking in de komende jaren, mede als gevolg van de vergrijzing van bevolking en de vooruitgang van de wetenschap, zal wel niemand verbazen. Neem daarnaast noch een persoon met een gebroken been die het moeilijk heeft om het openbaar vervoer te gebruiken of een leverancier met een zware last moet doos per doos binnenbrengen omdat zijn wagentje de vijf treden naar de ingang niet kan nemen dan komt men tot een zeer grote groep van mensen die met een 'toegankelijkheidsprobleem' geconfronteerd worden.

Met de lokale verkiezingen van 2012 in het achterhoofd leek het Mark Van Assche, zelf een persoon met een beperking en betrokken bij de lokale beleidsvoering, het uitgelezen moment om in het kader van zijn postgraduaat 'diversiteitmanagement' een status quationes te maken van de huidige situatie. Daarnaast geeft hij ook een aantal bedenkingen en mogelijke valkuilen aan waarmee zowel de lokale als supralokale beleidsmakers aan de slag kunnen bij het uittekenen van een nieuw Lokaal Sociaal Beleidsplan voor de periode 2013 -2018.

Situering

Een deel van de lokale bevolking bestaat uit mensen met een handicap. Het is als lokale overheid belangrijk om te voorkomen dat mensen met een handicap in een isolement raken. Zelfstandigheid, maatschappelijke deelname en participatie zijn sleutelbegrippen. Het is opvallend dat steeds meer mensen met een beperking trachten te participeren aan alle sociale, culturele en maatschappelijke activiteiten in de samenleving. Bij 'maatschappelijke deelname' gaat het om alle terreinen van het leven: wonen, mobiliteit, werken, hulp, vrije tijd en sociale contacten. Zelfstandig leven

en / of participatie zijn voor mensen met een handicap niet vanzelfsprekend maar wel mogelijk door gebruik te maken van allerlei regelingen, kenniscentra, hulpmiddelen, voorzieningen en ondersteuning.

“Toegankelijkheid is een basiskwaliteit voor de leefomgeving van iedereen is en de basisvoorwaarde is om evenwaardig te kunnen leven.”

Van al deze mogelijkheden weet hebben, gebruik maken of het verkrijgen van deze regelingen, middelen en/of voorzieningen, is niet altijd eenvoudig. Kortom, de samenleving is onvoldoende toegankelijk voor mensen met een beperking. Volwaardig burgerschap, d.w.z. levenslang en levensbreed deel uitmaken van een toegankelijke samenleving, is nog geen gemeengoed. Het mag duidelijk zijn dat toegankelijkheid een basiskwaliteit voor de leefomgeving van iedereen is en

de basisvoorwaarde is om evenwaardig te kunnen leven in de samenleving. Anders gesteld, een toegankelijke leefomgeving en dienstverlening zijn de sleutel tot een volwaardige maatschappelijke integratie en participatie van iedereen. De burger verwacht een excellente, toegankelijke dienstverlening van bedrijven, maar evenzeer van overheden.

Concreet betekent het dat gebouwen, omgeving en dienstverlening bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar moeten zijn voor iedereen. Iedereen er op een onafhankelijke en gelijkwaardige wijze gebruik van maken. Er over gewaakt wordt dat verschillende behoeften van mensen op een vanzelfsprekende wijze geïntegreerd worden.

Toch wenst Mark Van Assche hier een drietal kanttekeningen te maken bij de idee van 'integrale toegankelijkheid'.

“Ten eerste om een zo optimaal mogelijk beleid te voeren, is het noodzakelijk om aan 'kruispuntdenken' te doen. Ieder mens staat op het kruispunt van een aantal diversiteitkenmerken. Denk maar aan een vrouw van middelbare leeftijd met een

Mark Van Assche:
“Het is noodzakelijk om aan ‘kruispuntdenken’ te doen. Ieder mens staat op het kruispunt van een aantal diversiteitkenmerken.”

beperking, een oudere met een chronische aandoening die over een laag inkomen beschikt, een jonge laaggeschoolde van vreemde herkomst met een beperking. Alle elementen maken op zich deel uit van de individuele identiteit maar komen ook voor als een kruispunt van verschillende kenmerken. Alle ordeningskenmerken spelen gelijktijdig hun rol en spelen op elkaar in.” aldus Van Assche. Vandaar dat het van groot belang blijft de verschillende noden en wensen van mensen op een vanzelfsprekende wijze te integreren. Op deze manier worden ze bruikbaar voor iedereen. Momenteel wordt er nog al te vaak gedacht in functie van de 'gemiddelde gebruiker'. Dit heeft als logisch gevolg dat personen met een beperking er meestal tussenuit vallen.

In wat volgt is het niet de bedoeling het volledige bevoegdheidspakket waar de lokale overheid zijn rol als regisseur, stimulator of coördinator kan spelen, te overlopen. In een eerste deel wenst Van Assche de meest gekende aandachtspunten aan te halen, om dan in een tweede deel vijf zeer uiteenlopende aspecten, zonder er een orde van belangrijkheid aan te koppelen, onder de loupe te nemen.

Het lokaal Sociaal Beleid: Toegankelijkheidsbeleid en de rol van het sociaal huis
Het lokaal sociale beleid is het resultaat van de acties die de lokale actoren ondernemen om de sociale grondrechten van iedereen te realiseren. Met het oog op meer samenwerking en overleg tussen al

deze lokale actoren, zijn de lokale besturen verplicht een Lokaal Sociaal Beleidsplan (LSB) op te stellen.

Om een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger te garanderen, is de gemeente verplicht een zogenaamd 'sociaal huis' te realiseren. Dit is dé plek waar burgers terecht kunnen met vragen rond de sociale dienstverlening in hun gemeente, buurt of wijk. Het sociale huis heeft een informatieve, loket- en doorverwijfsfunctie. Al gaat het hierbij niet noodzakelijk om een fysiek 'huis' maar veeleer om een duidelijk aanspreekpunt. Bij veel lokale besturen is dit aanspreekpunt in de lokalen van het OCMW, of in een gebouw dat het OCMW beheert. In dit kader krijgt

“het doelpubliek van het OCMW wordt door de samenleving vaak omschreven “als mensen in miserie, de vreemdelingen en mensen die willen profiteren.”

‘het werken aan toegankelijkheid’ een zeer diverse invulling door bvb.:

- het aanbod zo te structureren dat het doorzichtiger wordt voor de burger,
- de dienst- en hulpverlening beter kenbaar te maken,
- de fysieke en ruimtelijke toegankelijkheid te verbeteren,
- een betere interne communicatie, doorverwijzing en cliëntopvolging,
- oog te hebben voor de psychologische toegankelijkheid,
- door het wegwerken van financiële drempels,
- door het wegwerken van administratieve drempels.

In de praktijk zien we vaak dat 7 criteria gehanteerd worden om na te gaan of een bepaald dienst- of hulpverleningsaanbod toegankelijk is of niet. Deze 7

toegankelijkheidscriteria worden vaak aangeduid als de 7 B's:

- 1) Bruikbaarheid
- 2) Betrouwbaarheid
- 3) Begrijpbaarheid
- 4) Bekendheid
- 5) Bereikbaarheid
- 6) Beschikbaarheid
- 7) Betaalbaarheid

De soorten acties waarlangs men kan inspelen op onbruikbaarheid, onbetrouwbaarheid, onbegrijpbaarheid, onbekendheid, onbereikbaarheid, onbeschikbaarheid en onbetaalbaarheid kan men bundelen onder een aantal thema's of actieterreinen. In dit kader is het voor zowel de lokale beleidsmakers als voor de medewerkers van het OCMW belangrijk te beseffen dat het OCMW met een imago probleem kampt. Uit een recente studie,

voorgesteld op de studiedag van VSG met als titel 'Naar een toegankelijke hulp- en dienstverlening', is gebleken dat het doelpubliek van het OCMW door de samenleving wordt omschreven "als mensen in miserie, de vreemdelingen en mensen die willen profiteren". Daarnaast is het opvallend dat er nog steeds een enorm 'schaamtegevoel' bestaat om de stap naar het OCMW te zetten. Dit gevoel van schaamte bestaat echter meer bij de oudere- dan bij jongere bevolking, maar het ebt echter wel weg naarmate de cliënten ervaren dat hun visie over het OCMW niet strookt met de werkelijkheid.

Tot slot blijkt uit het onderzoek dat het 'sociaal huis' ontsnapt aan deze negatieve commentaar. Vandaar dat de onderzoekers voorstellen om in de toekomst de term OCMW enkel gebruiken voor officiële

documenten en de vermelding 'sociaal huis' te gebruiken in de communicatie met het brede publiek.

De lokale overheid als werkgever

De werkgelegenheid voor kansengroepen, en specifiek voor mensen met een arbeidshandicap, krijgt de laatste jaren meer aandacht bij lokale besturen. Langzaam groeit het besef dat ook het eigen personeelsbestand een weerspiegeling moet zijn van de lokale bevolking. Daarenboven stimuleert de hogere overheid lokale besturen om door middel van een 'diversiteitsbeleid' een open arbeidsmarkt te creëren met gelijke kansen voor iedereen, maar met bijzondere aandacht voor groepen die ondervertegenwoordigd zijn.

De realiteit is echter dat vele lokale besturen, als gevolg van de economische recessie, de spreekwoordelijke 'broeksriem' aantrekken. Het is nu meer dan ooit noodzakelijk 'de juiste persoon op de juiste plaats' te hebben om zodoende een optimale dienstverlening aan de bevolking te kunnen garanderen. Tot voor kort werden, bij het zoeken naar het geschikte personeelslid, voornamelijk de diplomavereisten als selectiecriteria in ogenschouw genomen. De laatste jaren heeft ook hier het werken met competentieprofielen ingang gevonden. Echter dit geldt zelden voor de tewerkstelling van mensen met een arbeidshandicap. Zij worden maar al te vaak omwille van 'de 2%-norm' of 'uit medelijden' in dienst genomen. Bijgevolg krijgen zij vaak 'ondergewaardeerde banen' of worden ze tewerkgesteld beneden hun kwaliteiten. Naast de specifieke rol als werkgever heeft de lokale overheid een bijzondere rol als regisseur en stimulator in het kader van onder andere de lokale diensteneconomie. Binnen de grenzen van het zorggebied van de werkwinkel nemen de lokale overheden een actieve regierol op aangaande de lokale diensteneconomie.

Deze regierol omvat onder andere.:

- overzicht houden, afstemmen en coördineren van de verdere uitbouw van lokale diensteneconomie met expliciete aandacht naar maatschappelijke behoeften de maximale creatie

van werkgelegenheid, ook voor kansengroepen;

- ontwikkeling van de lokale diensteneconomie binnen de interbestuurlijke kaders;
- aanbieden van basisinformatie en het ontsluiten van het dienstenaanbod. Hiertoe is de dienstenwijzer het ideale instrument.

“In deze hoedanigheid heeft het lokale bestuur de opdracht te zoeken naar een optimale organisatie en bekendheid van 'de lokale diensteneconomie' naar de bredere bevolking toe. Daarnaast is het eveneens de bedoeling dat er, in overleg met de stakeholders, nagedacht wordt over de uitbouw van het lokale werkgelegenheidsbeleid, waarbij de werkwinkel eveneens een rol speelt.”, besluit Mark Van Assche.

“Mensen met een handicap worden maar al te vaak omwille van ‘de 2%-norm’ of ‘uit medelijden’ in dienst genomen..”

Een belangrijk instrument daarvoor is het forum lokale werkgelegenheid, dat naast de werkwinkelpartners ook de sociale partners en eventueel andere lokale actoren op regelmatige basis bijeenbrengt rond nieuwe tewerkstellingsinitiatieven en -projecten en het lokale werkgelegenheidsbeleid. In theorie is ook de beleidsmatige opvolging van de werkwinkel een taak van het forum.

Uit een recente HIVA-studie kwamen enkele belangwekkende vaststellingen naar voren rond de politieke regie en de fora:

- er is weinig betrokkenheid van de partners bij de fora in zorggebieden met een lage Werkloosheidsgraad;
- in landelijke zorggebieden komt men niet steeds toe aan de inhoudelijke discussies over lokale (beleid) initiatieven;

“Voor kleinere lokale overheden geven aan dat zij vaak onvoldoende kunnen wegen op het arbeidsmarktbeleid, gezien de Vlaamse en federale overheid hier al een zeer grote rol spelen. Als gevolg is in deze gemeenten het lokale beleid dikwijls wat stilgevallen”, geeft Mark Van Assche mee. Zowel uit wetenschappelijk onderzoek als uit adviezen van gerenommeerde instellingen blijkt duidelijk dat de tewerkstelling van mensen met een arbeidshandicap vaak een win-win situatie met zich kan meebrengen. Ondanks de enorme financiële stimuli van bovenlokale overheid en/of de pararegionale instellingen, het aanmoedigingsbeleid van de federale overheid (denk hierbij maar aan de verklarende nota in verband met de berekening van de tegemoetkoming van werkende personen met een handicap van juni 2006) enerzijds, en de wettelijke verplichting van de '2% of 3% norm' die lokale en bovenlokale overheden hebben, de decretale bepalingen over de evenredige participatie op de arbeidsmarkt voor kansengroepen (08.05.2002) anderzijds, gaan vele lokale overheden er maar al te vaak vanuit dat mensen met een handicap heel beperkte capaciteiten hebben en 'niet meer aankunnen'.

Mark Van Assche meent: “dat het wenselijk is om dit stigmatiserend denken te verlaten en het principe van 'de juiste persoon op de juiste plaats' als regel te hanteren. Immers de diversiteit van het personeelsbestand goed beheren is vooral de human resources in goede banen leiden zodat elke medewerker zich gewaardeerd voelt omwille van competenties.”

In een volgende fase moet het volgens hem mogelijk zijn om, naar het voorbeeld van de Vlaamse Overheid, een 'integratieprotocol' af te sluiten waarbij het principe van 'de juiste persoon op de juiste plaats' ook voor deze groep van werknemers gestalte krijgt. Cf. de verschillende wettelijke bepalingen is het een must om, indien noodzakelijk, de nodige aanpassingen en/of de nodige begeleiding te voorzien. Hierbij denkt Van Assche aan de denkpiste van 'het Peter- en Meterschap' zeer genegen. Er dient wel over gewaakt dat de betrokken peters en meters

enerzijds een gepaste bijscholing krijgen en anderzijds ook betrokken worden bij de evaluatie van het betrokken personeelslid met een (arbeids)handicap.

Waar de lokale overheid een regisseursrol heeft in het kader van de 'sociale' economie (WEP+, lokale diensteneconomie-initiatieven, beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen, invoegbedrijven, etc.) is hij van oordeel, dat men beter de term 'meerwaarden' economie gebruikt. De term 'sociale'-economie heeft volgens van Assche bij de meerderheid van de bevolking een negatieve bijklank. Het zou gaan over de 'minderwaardige tewerkstelling', tewerkstelling van 'sukkelaars'. Daarnaast kan het 'kruispuntdenken' zijn vruchten kan afwerpen bij de organisatie van de verschillende initiatieven. Zo kan bijvoorbeeld het administratieve werk voor een strijkwinkel door een 50-jarige man met een fysieke beperking gebeuren waar het feitelijke strijken gebeurt door medewerkers met een andere soort arbeidshandicap.

Daar vele lokale besturen al maar meer overwegen om bepaalde opdrachten uit te besteden aan 'privéorganisaties', lijkt het mij ook aangewezen dat zij een goed beeld hebben van wat de lokale en regionale 'meerwaarde-economie' tegen welke kostprijs te bieden heeft. Op deze manier kan zij er immers voor zorgen dat 'de meerwaarde' van de aangeboden diensten ook bij het ruimere publiek bekend raakt en ook anderen van deze diensten gebruik gaan maken. Hierbij denkt Van Assche bijvoorbeeld aan de tewerkstelling in de beschutte werkplaatsen. In tegenstelling tot wat sommigen nog denken, zijn beschutte werkplaatsen immers al lang geen 'bezigheidstherapie voor mensen met een beperking' meer. Het zijn professioneel gerunde bedrijven die andere bedrijven een waaier van diensten kunnen aanbieden. Daar zowel het bovenlokale als het lokale beleid een weerspiegeling van de samenleving zouden moeten zijn, lijkt het, naar het voorbeeld van de Stad Gent en gelinkt aan de antidiscriminatiewetgeving, als (lokale) overheid zeker aan te bevelen om bij aanbestedingen de aanwezigheid van een diversiteitsplan enig 'gewicht' te geven in

de toekenning van een opdracht. Naar mijn oordeel geeft men op deze wijze duidelijk blijk van 'een inclusief beleid voor verschillende kansengroepen'.

A. Lidmaatschap van adviesraden

Dat mensen met een beperking op een evenwaardige manier moeten deel uitmaken van adviesraden allerhande, hoeft geen betoog. De realiteit is echter vaak anders. Beleidsmakers gaan er maar al te vaak van uit dat bijvoorbeeld de toegankelijkheidsproblemen en de voorgestelde oplossingen van één doelgroep (bv. de senioren) ook van toepassing zijn op alle mensen met een beperking. Niets is minder waar.

“Beschutte werkplaatsen zijn professioneel gerunde bedrijven die andere bedrijven een waaier van diensten kunnen aanbieden”

Vandaar dat het oprichten van een afzonderlijke raad voor en door mensen met een beperking tot een veel betere probleemoplossing kan leiden. Deze raad dient wel zo divers mogelijk samengesteld te zijn. Dé persoon met een beperking bestaat immers niet.

Vertegenwoordigers van deze adviesraad kunnen dan op hun beurt zetelen in andere adviesraden, zoals de seniorenraad, de sociale raad, de Jeugdgraad, GECORO. Hier dienen zij de visie van hun adviesraad naar voor te brengen en te verdedigen. Op deze manier komen de raakvlakken en voorstellen tot oplossing tussen de verschillende segmenten van de lokale samenleving beter tot uiting en kan er samen gezocht worden naar de meest optimale oplossing. Zo is het aanbod aan sportactiviteiten en -organisaties voor personen met een handicap, zowel op recreatief vlak als in competitieverband, ruim.

Uit onderzoek is echter gebleken dat slechts

3% van de personen met een beperking van beneden de 20 jaar regelmatig aan sport doet. Ondanks de vele inspanningen die vaak zowel lokaal als bovenlokaal genomen worden, in bv. het kader van 'het sport voor allen decreet' van 2009, is het duidelijk dat 'de inclusie gedachte' ook hier geen vanzelfsprekendheid is. Zo blijkt op lokaal vlak, ondanks de bijkomende subsidies, G-sport zelden van de grond te komen tenzij andere leden van de club er persoonlijk nabij betrokken zijn en mensen met een voorbeeldfunctie (cf. Mark Hermans en Marieke Vervoort) deel uitmaken van de club. Daarnaast is het opvallend dat eigen sportclubs en/of -organisaties vaak als een 'vertrouwd nest' worden beschouwd waar men zich al dan niet in competitieverband kan en mag meten met 'gelijken'.

B. Jeugd

in het Vlaamse Land, zijn al heel wat initiatieven genomen om kinderen met een beperking te integreren, zij het met wisselend succes. Denk maar aan de inclusieve speelpleinwerkingen die er op lokaal niveau bestaan en aan 'Akabe Anders Kan Best!'. Ook Scouts en Gidsen Vlaanderen willen iedereen uitnodigen om het spel van scouting te spelen. Het hoeft geen betoog dat dergelijke organisaties enige stimulans mogen verwachten van de lokale besturen, in hun rol als ondersteuners van de toegankelijkheid. Daarnaast is het ook belangrijk dat de lokale overheden een duidelijk beeld hebben van het ruime bestaande aanbod aan activiteiten waar mensen met beperkingen welkom zijn, georganiseerd binnen de eigen en/of omringende gemeenten en dan ook over de nodige contactgegevens beschikken. Integratie van mensen met een beperking binnen de lokale gemeenschap wordt spontaan gestimuleerd door deze mensen van kinds af binnen de eigen gemeente aan te moedigen deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten.

Mark Van Assche vindt het betreurenswaardig dat ondanks de grondige hervorming van heel wat wetgeving niet telkens een adviesverbintenis wordt gekoppeld aan een 'resultaatverbintenis'. Zo lijkt het dat, bij de opmaak van een dossier waarbij

zowel een lokaal als bovenlokaal bestuur betrokken zijn, een toegankelijkheidsadvies onontbeerlijk is. Hierbij denk Van Assche bijvoorbeeld aan de aanleg van een voetpad, het uitwerken van een speelterrein of Vlaamse wegenprojecten waarbij zowel de gemeentelijke als de Vlaamse overheid betrokken zijn. Ook het scholenbouw project "de scholen van morgen", waarbij onder andere "passiefbouw" als belangrijk aandachtspunt naar voor wordt geschoven, kan een dergelijk voorbeeld zijn. Daarenboven kan deze resultaatverbintenis ook gelinkt worden aan het verkrijgen van een toelage van de hogere overheid, een pararegionale instelling. Dergelijke koppeling heeft een tweeledig doel: ten eerste zijnde het onrechtmatige gebruik van gelden, bedoeld voor de verbetering van de toegankelijkheid, tot een minimum te herleiden en ten tweede de zekerheid dat de werken conform het advies en/of de gemaakte afspraken, zijn uitgevoerd.

Als gevolg van de regionalisering van bepaalde bevoegdheden blijken bepaalde normen (bv. de breedte van de deuropening om als toegankelijk beschouwd te worden) verschillend te zijn afhankelijk van het Gewest waarin de deur staat. Vandaar dat het logischer lijkt om over de lands- (regio) grenzen heen, samen met de ervaringsdeskundigen, enig overleg te plegen om zo tot de meest optimale aanpak, oplossing te komen voor

'toegankelijkheidsproblemen'. Daar waar de hogere overheid de mond vol heeft van 'administratieve vereenvoudiging' en 'éénheid van dossier', is het bijzonder te moeten vaststellen dat bijvoorbeeld het VAPH en de VDAB andere regels hanteren om aan éénzelfde persoon de aanschaf en/of de terugbetaling van eenzelfde hulpmiddel (zoals een ergonomische bureaustoel) te organiseren. Dergelijke werkwijze is zeker geen stimulans om als persoon met een (arbeids-)handicap de stap naar de arbeidsmarkt te zetten. Ik pleit er dan ook voor om versneld werk te maken van het 'eengemaakt dossier'.

Algemeen besluit

De benadering van 'mensen met een beperking' heeft overduidelijk een enorme evolutie heeft gekend. Dit heeft er toe geleid dat er heel wat inspanningen en initiatieven genomen zijn om mensen met een beperking de mogelijkheid te bieden om een 'integraal toegankelijk leven' uit te bouwen. Daar een volledige integratie niet haalbaar is en gezien de noodzaak, heeft de samenleving er tevens voor gezorgd voor een ganse waaier aan specifieke wetgeving en organisaties, bestaat opdat mensen met een beperking een zo optimaal en menswaardig leven kunnen leiden.

Met het oog op een efficiënte en effectief gebruik van de zowel de financiële middelen

als de personeelsinzet lijkt mij een regelmatig overleg op beleids- en ambtelijk niveau op boven- lokaal vlak zeker een absolute noodzaak. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat ieder op zijn grondgebied opnieuw 'het warm water' gaat uitvinden.

De lokale overheid kan op verschillende beleidsdomeinen een regisserend en stimulerend beleid voeren door een doelmatig gebruik van haar subsidieregeling. Zo kan toegankelijkheid worden opgenomen als een voorwaarde tot het toekennen van gemeentelijke toelagen. Daarnaast moet toegankelijkheid een voorwaarde zijn bij de opmaak van nieuwe reglementen.

Het optimale gebruik van de schaarse middelen, eenduidigheid en duidelijkheid in de regelgeving en het kruispuntdenken moeten er naar mijn aanvoelen toe leiden dat 'mensen met een beperking' op de voor hen meest inclusieve wijze, deel uitmaken van onze samenleving. Als gevolg van verschillende van bovenvermelde voorstellen kan men ook bijvoorbeeld voor mensen met een beperking het principe van 'de juiste man/vrouw op de juiste plaats' hanteren. Nieuwe vak- en ervaringsdeskundigen zullen de mogelijkheid krijgen om hun kennis en kunde te verzilveren, waardoor het stigmatiserend denken rond mensen met een beperking verder de wereld uitgeholpen kan worden.

Recent werd, onder impuls van Mark Van Assche, de vzw Tolbo opgericht. Tolbo vzw staat voor **Toegankelijkheid Lokale Besturen en Overheidsorganisaties**. Tolbo wil immers de dialoog aangaan rond toegankelijkheid. De organisatie wil: sensibiliseren, informeren en begeleiden om de maatschappelijke deelname van personen met functiebeperkingen te bevorderen op lokaal niveau en dit vanuit de inclusiegedachte en binnen het diversiteitsbeleid.

De doelstellingen en acties kunnen nagelezen worden op de website (www.vzwtolbo.be), op deze site staan eveneens tal van links, vormingen en publicaties over het thema.

VZW TolBo

Kerkhofstraat 34 Bus 2, 1840 Londerzeel

Tel.: 0475/ 858 319

Bezoek de website van Tolbo vzw via:

www.vzwtolbo.be

